

SÄRSKILD SAMMANSTÄLLNING

- över miljöbedömningen av fördjupning av översiktsplanen för Strömstads kommun, FÖP Nordby-Svinesund

Vad är en särskild sammanställning?

När en översiktsplan är antagen ska kommunen, enligt 6 kap 16§ i miljöbalken (MB), upprätta en så kallad särskild sammanställning över miljöbedömningen. Den ska redovisa på vilket sätt miljöaspekterna har integrerats i planen och vilka slutsatser som dragits beträffande risk för betydande miljöpåverkan. I den särskilda sammanställningen ska också redovisas hur synpunkter på miljökonsekvensbeskrivningen har beaktats under planprocessen samt skälen till eventuellt val av alternativ. Slutligen innehåller en särskild sammanställning en redogörelse för vilka åtgärder kommunen avser att vidta för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som ett genomförande av planen medför.

En särskild sammanställning ska hållas tillgänglig för alla som kommunen samrått med, d v s när det gäller en översiktsplan även för allmänheten.

Miljöbedömningen

Planprocess

Planprocessen inleddes 2009-06-08 med ett beslut i kommunstyrelsen om att arbetet med fördjupad översiktsplan (FÖP) för Nordby-Svinesund ska påbörjas.

Under våren 2012 var planen ute på samråd. Under arbetet med samrådshandlingen skedde ett parallellt miljöbedömningsarbete och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) togs fram. I samrådshandlingen redovisas MKB:n i konsekvensavsnittet tillsammans med de ekonomiska och sociala konsekvenserna.

Utställning genomfördes under december 2017 – mars 2018. Inför utställningen redigerades miljökonsekvensavsnittet utifrån de ändringar som genomförts fram till utställningen.

En antagandehandling är framtagen 2018-05-18. Inför antagande redigerades miljökonsekvensavsnittet utifrån de ändringar som genomförts efter utställning.

Metod för miljöbedömningen

I miljökonsekvensbeskrivningen beskrevs i samtliga skeden påverkan och konsekvenser av planförslaget utifrån regionala och globala effekter, vattenmiljö, naturmiljö, friluftsliv, kulturmiljö, landskapsbild samt hälso- och säkerhetsaspekter. Förslaget stämde av mot de nationella miljömålen och mot gällande miljö kvalitetsnormer. I miljökonsekvensbeskrivningen redovisades även i vilka avseenden planförslaget bedömdes leda till betydande miljöpåverkan liksom frågan om planens förenlighet med riksintressen.

Inom ramen för miljöbedömningen studerades ett nollalternativ, vilket användes som ett jämförelsealternativ. Nollalternativet beskrevs som en förmodad utveckling om planförslaget inte skulle antas och därmed att ÖP 2013 skulle fortsätta att gälla som översiktsplan. Ingen alternativ utbyggnadsstruktur studerades närmare.

Avgränsning av miljökonsekvensbeskrivningen

Kommunen genomförde 2011 samråd om avgränsning av MKB för planen som ett första steg i miljöbedömningen. Inför samrådet tog kommunen fram ett underlag, daterat 2011-02-24, med en redovisning av planarbetets huvudsakliga inriktning och av vilka miljöaspekter kommunen bedömt var viktiga att beakta. Den geografiska avgränsningen redovisades i en kartbilaga.

Länsstyrelsen skrev 2011-04-21 i sitt yttrande om avgränsningen för miljöbedömningen att planens påverkan på riksintressena för naturvård och friluftsliv samt de särskilda hushållningsbestämmelserna enligt 4 kap MB kan innebära en betydande miljöpåverkan. Vidare anser Länsstyrelsen att den miljöpåverkan som trafiken medför i form av buller, trafiksäkerhet samt klimatpåverkan ska belysas. I behandlingen av denna påverkan måste följande faktorer belysas:

- Landskapsbild
- Kulturmiljö
- Växt- och djurliv
- Vatten
- Trafikfrågor. Lösning för att hantera trafiken, samt den miljöpåverkan som trafikarbetet innebär
- Relevanta miljömål

De miljöaspekter som kommunen avgränsat i miljökonsekvensbeskrivningen följer länsstyrelsens samrådsyttrande ovan.

Integrering av miljöaspekter och hur synpunkter har beaktats

Integrering av miljöaspekter i samrådsförslaget

I ett tidigt skede studerades flera alternativa lokaliseringar avseende bostäder, handel och småbåtshamn. Bortvalda alternativ och motiven för detta redovisas i del 4 av planförslaget

Inkomna synpunkter

Många av de inkomna synpunkterna berörde på ett eller annat sätt miljöaspekter. Synpunkter som direkt berörde miljöbedömningen var att:

- En handelsutredning behöver tas fram. Konsekvenser för handeln i norra Bohuslän måste beskrivas.
- Ytterligare trafikutredning krävs. Både utformning och finansiering måste beskrivas.
- Gång- och cykelväg längs väg 1040 ska finnas med i planförslaget.
- Väg 1038 måste också studeras med särskild hänsyn till eventuell ökande trafik till- och från hamnen vid Kålvik.
- Kommunen måste visa behov och nytta av den föreslagna exploateringen i förhållande till de riksintressen som finns i området.
- Kommunen bör ha en strategi för en utveckling av ett samhälle där förutsättningarna för boende är goda både socialt, ekonomiskt och ekologiskt.
- Planförslaget innebär att ett antal bostadshus ska rivas eller få annan användning. Det saknas en beskrivning och analys av dessa byggnaders och miljöers värden.
- En dagvattenutredning behöver tas fram.
- Planförslaget har sociala och ekonomiska konsekvenser i en omfattning som behöver redovisas tydligare i MKB:n. Även konsekvenserna för trafiksystemet behöver belysas.
- Ekologiskt särskilt känsliga områden måste redovisas i planförslaget.
- Planförslaget måste redovisa en bedömning av hur stora områden som kan tas i anspråk innan påtaglig skada på riksintresse enligt 4 kap miljöbalken uppstår.
- Planförslaget behöver kompletteras med en landskapsbildsanalys.
- Planförslaget måste kompletteras med beskrivning av konsekvenser för kultur- och fornlämningsmiljöer.
- Planförslaget måste redovisa en avvägning mellan intresset att etablera handel och värdet av odlingsbar jordbruksmark.
- Möjligheterna att bygga nya bostäder längs vägen mot Lervik och Kålvik måste begränsas, så att möjligheterna till tunga transporter och farligt gods inte inskränks.
- Med hänsyn till de stora om- och nybyggnader av trafikanläggningar m.m. som föreslås, behöver kommunen redan i denna plan peka ut platser för massåtervinningsstationer, där överblivet material som jord, lera, sten och schaktmassor kan deponeras för återvinning.
- Planförslaget behöver kompletteras med en riskbedömning.
- Planen bör beskriva hur kollektivtrafiken kan förbättras mellan Hogdalsnäset och Svinesund-Nordby, samt i området som helhet.

- Väg 1040 kan behöva nyttjas som alternativ väg för farligt gods. Alternativa vägar behövs även för räddningstjänstens och ambulansens framkomlighet.
- Planen bör även innehålla förslag som förbättrar för friluftslivet. Kan ex. en vandringsled anordnas längs kusten, som binder samman med befintliga leder?
- Planen bör peka ut alternativa placeringar för mottagningsstationer för latrintömning av husbilar och båtar.
- Fortsätt arbetet med att bilda naturreservat vid Kobbungen!
- Minska ytorna för dagvattenhantering till förmån för utökade handelsytor.
- Ge möjlighet att utöka ytorna för handel i Svinesund genom att man spränger bort delar av bergen mot väg 1040.

Hur synpunkter har beaktats

Synpunkter som framförts under planprocessen beträffande miljöaspekter och miljökonsekvenser har sammanfattningsvis beaktats enligt följande:

- Större studerade områden för nya bostäder ströks innan samråd. Motivet var i första hand konflikt med natur- och friluftsvärden.
- Inför utställning hade planen kompletterats med följande utredningar: Dagvattenutredning, Riskbedömning, Handelsutredning, Fördjupad trafikutredning och Landskapsanalys. Slutsatser från utredningarna inarbetades i planförslaget.
- Utvecklingsområden för bostäder har strukits vid Lervik och Nordby gamla skola. Nytt utvecklingsområde anges lägre söderut från Nordby gamla skola i ett läge som inte är bullerstört.
- Ingen handel medges runt Nordbymotet.
- Planförslaget anger cykelväg längs hela väg 1040 inom planområdet. På sträckan Nordbymotet–Nordby utformas denna som körbar med räddningstjänstens fordon.
- Kobbungens naturreservat bildades i juni 2014.
- Sträckning för ny kustvandringsled föreslås i planen.
- Planbeskrivningen har kompletterats och förtydligats angående påverkan på riksintressen, kulturmiljö, landskap och miljömål enligt inkomna synpunkter.

Slutsatser

Planen

Planområdet berörs av flera starka motstående intressen; dels handelns intresse av att kunna bygga ut en pågående verksamhet som upplever en stigande efterfrågan, dels olika slag av bevarandebestånd som slår vakt om landskapsbild, natur-, kulturmiljövård och rörligt friluftsliv. Syftet med planen, enligt de mål och

strategier som redovisas i del 1, är att undersöka möjligheterna att utöka handelsytorna vid Nordby och Svinesund, och att tillse att trafiksituationen i området kan förbättras. Samtidigt skall områden för friluftsliv och natur definieras och skyddas, och hänsyn ska tas till kulturvärdena i området.

Betydande miljöpåverkan

Planförslaget med den stora utbyggnaden av handel och infrastruktur inom planområdet innebär en betydande påverkan på den lokala miljön men även mer regionalt. Planens förslag till utökad handel på Nordbyslätten med ny ringväg innebär en påtaglig förändring av landskapet inom det berörda landskapsrummet. Natur- och kulturmiljövärden påverkas även lokalt. Området är redan idag starkt påverkat av befintliga handelsetableringar. Planen bidrar till att öka och förstärka påverkan på landskapsbild, naturvärden, kulturmiljö och vatten samt miljöproblem orsakade av trafik.

Negativ påverkan kan motverkas genom att hänsyn tas till områdets värden vid utformning av handelsområden, samt genom de förbättringar av dagvattenhantering och trafikinfrastruktur som föreslås i planen. Flera av de nationella miljömålen påverkas negativt av handelsutbyggnaden, bland annat målet om ett rikt odlingslandskap genom byggnation på jordbruksmark och målen om frisk luft, ingen övergödning, bara naturlig försurning, god bebyggd miljö samt begränsad klimatpåverkan genom ökad biltrafik. Utöver föreslagen handelsutbyggnad bedöms planförslaget innebära små negativa konsekvenser för miljön.

Integrering av miljöaspekter och behandling av alternativ

Miljöbedömningen har i och med att den ingått i planarbetet kunnat bidra till att synpunkter med avseende på miljökonsekvenser integrerats i planprocessens olika skeden, vägts in och ställts mot utvecklingsintressen. Konsekvensbeskrivningen bearbetades underhand i enlighet med de förändringar av planförslaget som gjordes efter samråd och utställning.

Förutom nollalternativet behandlades inga andra alternativ på strukturell nivå. Nollalternativet förlorade i betydelse när planprocessen nådde sitt slutskede.

I planen är miljökonsekvensbeskrivningen ett avsnitt i kapitlet Konsekvenser. I kapitlet ingår förutom miljökonsekvensbeskrivningen även en kortare beskrivning av ekonomiska och sociala konsekvenser.

Uppföljning och ansvar

Aktualisering av översiktsplan

Bedömningen av betydande miljöpåverkan i den fördjupade översiktsplanen för Nordby-Svinesund kan ses över i samband med att kommunen, under kommande mandatperiod, prövar aktualiteten i den kommuntäckande översiktsplanen. Beslut om fördjupningens aktualitet kan också tas separat.

Detaljplaner

Förslag och rekommendationer i planen kommer vidare att följas upp i samband med detaljplaneläggning. Vid upprättande av detaljplan ska alltid en bedömning göras av om det finns risk för betydande miljöpåverkan och därmed behov av att genomföra miljöbedömning och upprätta en särskild miljökonsekvensbeskrivning. Underlag som kan behövas tas fram och frågor som behöver beaktas inför upprättande av detaljplaner:

- Inventering och närmare analys av naturvärden och kulturmiljövärden.
- Dagvattenutredning
- Buller/trafikutredning
- Lämpliga platser för kollektivtrafik
- Marinbiologiska utredningar av de områden där nya småbåtshamnar är föreslagna.
- Arkeologiska utredningar för aktuella land- och vattenområden
- Landskapsanalys
- Exploateringsavtal som säkerställer finansiering av gång/cykelvägar

Förhandsbesked och bygglov

Intentionerna i översiktsplanen och planens rekommendationer beaktas vid prövning av förhandsbesked och bygglov.

Skydd av områden av värde för naturvård och friluftsliv

Det är aktuellt att följa upp rekommendationerna i översiktsplanen vid framtida översyn och omarbetning av naturvårdsplanen.

Upprättande av miljökontrollprogram

Skötsel och kontroll av dagvattendammar

Strömstads kommun
Miljö- och byggförvaltningen

Anna Wallblom
Miljöplanerare